

DECIZIE

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Oleg Sternioală
Judecătorii – Luiza Gafton, Mariana Pitic,
Nicolae Craiu, Valeriu Doagă

examinând recursul declarat de Bostan Alexandru și Alexei Mircea împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 21 noiembrie 2017,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bostan Alexandru și Alexei Mircea împotriva gospodăriei țărănești „Bostan Nicolae Serghei”, în procedura falimentului cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare și acțiunea reconvențională înaintată de lichidatorul gospodăriei țărănești „Bostan Nicolae Serghei”, Daniela Ciobanu împotriva lui Bostan Alexandru, Bostan Nicolae și Țîmbalistru Ana, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Valerii Țurcan și banca comercială „Banca Socială”, societate pe acțiuni cu privire la nulitatea actelor juridice,

c o n s t a t ă

La 26 iulie 2016 Bostan Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva gospodăriei țărănești „Bostan Nicolae Serghei” (în continuare – GȚ „Bostan Nicolae Serghei”), în procedura falimentului cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare.

În motivarea acțiunii menționează că, în cadrul examinării acțiunii înaintate de Bostan Alexandru împotriva lui Bostan Nicolae cu privire la executarea obligației, s-a aplicat sechestrul asupra depozitului cu terenul aferent, număr cadastralXXXXX, moara cu depozite și terenul aferent cu numărul cadastralXXXXX, brutăria și oloinița cu terenul aferent cu numărul cadastral XXXXX amplasate înXXXXX, inclusiv și pe conturile bancare.

Afirmă că prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 13 iulie 2012 s-a încasat de la Bostan Nicolae în beneficiul lui Bostan Alexandru și a Anei Gorban (Țîmbalistru) suma de 423010 lei, în baza căreia, la 31 octombrie 2013, executorul judecătoresc Repeșcu Anastasie a întocmit procesul-verbal de sechestrare a bunurilor imobile cu numerele cadastraleXXXXX, amplasate înXXXXX.

Menționează că la 21 martie 2013 executorul judecătoresc Țurcan Valerii a preluat executarea documentului executoriu nominalizat, iar în baza procesului-verbal de conciliere din 26 martie 2014 Bostan Alexandru și Bostan Nicolae au convenit să încheie tranzacție de împăcare, creanța debitorială urmînd a fi achitată pînă la 25 septembrie 2014.

Susține că licitațiile publice pentru realizarea bunurilor imobile sechestrate,

identificate prin nr. cadastraleXXXXX, amplasate înXXXXX, organizate de către executorul judecătoresc Țurcan Valerii la 28 noiembrie 2014 și 25 decembrie 2014, nu s-au desfășurat din motiv că nu s-a înregistrat nici un participant.

Relevă că a acceptat propunerea executorului judecătoresc și a solicitat primirea bunurilor imobile nominalizate în contul achitării datoriei cu condiția achitării diferenței dintre valoarea bunului transmis și suma creanței, precum și achitarea datoriei în baza contractului de ipotecă nr. 08(9841) din 18 august 2011, ceea ce constituie suma de 71070 de lei și cheltuielile de executare în cadrul procedurii de executare.

Invocă faptul că la 30 decembrie 2014 a achitat în beneficiul BC „Banca Socială” SA suma de 71070 de lei, iar prin încheierea executorului judecătoresc Țurcan Valerii din 31 decembrie 2014 s-a transmis în contul achitării datoriei după achitarea diferenței dintre valoarea bunului transmis și valoarea creanței sale și după achitarea cheltuielilor de executare, în proprietatea sa bunurile imobile cu nr. cadastraleXXXXX, amplasate înXXXXX.

Afirmă că conform Raporturilor de evaluare a bunurilor imobile nr. 5509/0516 și 5510/0516 din 16 mai 2016, întocmite de SRL „Soclu”, valoarea de piață a bunurilor imobile nr. cadastrale XXXXX constituie suma de 360000 de lei, iar bunurile imobile cu nr. cadastraleXXXXX– suma de 26000 de lei.

Relatează că nu poate să-și exercite dreptul de înregistrare a dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile, deoarece la 02 martie 2016 s-a intentat procesul de insolabilitate față de GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, iar OCT Soroca a refuzat cererea de înregistrare a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile nominalizate, întrucât există un șir de sechestre aplicate în privința bunurilor imobile nominalizate.

Consideră că deține un drept preferențial asupra bunurilor imobile nominalizate care nu pot fi incluse în masa debitoare și urmează să-i fie transmise în proprietate și nu afectează drepturile altor creditori.

Întru respectarea procedurii prealabile, la 27 mai 2016 a expediat către lichidatorul GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, Ciobanu Daniela cerere privind separarea bunului din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, însă prin scrisoarea din 22 iulie 2016 i s-a refuzat.

Solicită admiterea cererii, separarea din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” bunurile imobile cu nr. cadastrale:XXXXX, amplasate în XXXXX și ridicarea sechestrelor și interdicțiilor aplicate asupra bunurilor imobile nominalizate.

În cadrul ședinței de judecată din 08 decembrie 2016, Alexei Mircea a depus cerere privind intervenirea în proces în calitate de coreclamant (vol.1, f.d.103-105).

În argumentarea cererii a invocat că la 01 august 2014 a încheiat cu Maria Cazac contractele de vânzare-cumpărare prin care a cumpărat 28,90% cotă-parte din bunul imobil situat în extravilanul XXXXX, din construcția agricolă, agroindustrială, numărul cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 306,6 m.p. și construcția cu numărul cadastral XXXXX cu suprafața totală de 24,5 m.p., precum și clădirea de producere, nr. cadastral XXXXX cu suprafața totală de 195,1 m.p., depozitul, nr. cadastral XXXXX cu suprafața totală de 341,3 m.p., construcția cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 48 m.p., și depozitele cu nr. cadastral XXXXX, suprafața de 1110,3 m.p. și nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 805,9 m.p.

Afirmă că la 15 octombrie 2014, în temeiul contractelor menționate supra și-a înregistrat dreptul de proprietate la OCT Soroca asupra bunurilor imobile nominalizate.

Consideră că bunurile imobile nominalizate ilegal au fost incluse în masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei”.

Solicită Alexei Mircea admiterea cererii privind intervenirea sa în proces în calitate de coreclamant, separarea din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” bunurile imobile cu nr. cadastrale:XXXXX, amplasate în XXXXX și ridicarea sechestrelor și interdicțiilor aplicate asupra bunurilor imobile nominalizate.

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2016 s-a acceptat cererea de alăturare la proces depusă de Alexei Mircea (vol.2, f.d.28).

La 01 martie 2017 reprezentantul lichidatorului GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, Ciobanu Daniela, avocatul Polivenco Victor a înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Bostan Alexandru cu privire la nulitatea actelor juridice (vol.1, f.d.132-134).

În argumentarea acțiunii a invocat că prin procesul-verbal de conciliere din 26 martie 2014, Bostan Alexandru a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile nominalizate supra.

Susține că potrivit informației Primăriei sat. Pîrlița, raionul Soroca și a IFS pe raionul Soroca, de la fondarea GȚ „Bostan Nicolae Serghei” și pînă la intentarea procesului de insolvabilitate față de ultima, nu au fost înregistrați alți membri, iar la intentarea procesului de insolvabilitate, bunurile imobile nominalizate constituiau masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” și nu a lui Bostan Alexandru.

Menționează că procedura de executare silită din 26 martie 2014 urmărește încasarea datoriei în sumă de 423010 lei de la Bostan Nicolae în beneficiul lui Bostan Alexandru și Țîmbalistru Ana, iar datoria menționată este una personală a lui Bostan Nicolae și nu poate fi încasată din contul GȚ „Bostan Nicolae Serghei”.

Consideră că tranzacția de conciliere din 26 martie 2014 este lovită de nulitate absolută în temeiul art. 104 din Legea insolvabilității, art. 217 și art. 220 din Codul civil, deoarece în baza pct.3 din procesul-verbal de conciliere din 26 martie 2014 Bostan Nicolae s-a obligat de a transmite în proprietate lui Bostan Mihail patrimoniul ce aparține GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, iar lui Bostan Alexandru și Țîmbalistru Ana mijloace financiare în numerar în sumă de 223010 lei și 200000 de lei de la Bostan Mihail.

Relevă că bunurile imobile nominalizate sunt proprietate a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” și nu pot fi urmărite întru executarea obligațiilor personale ale lui Bostan Nicolae.

Invocă faptul că tranzacția de conciliere din 26 martie 2014 nu conține date despre notificarea coproprietarului Alexei Mircea privind intenția lui Bostan Nicolae de a înstrăina cota-parte din bunurile debitorului și respectiv nu conține acordul lui Alexei Mircea la efectuarea tranzacției, deoarece bunurile imobile indicate în tranzacția de conciliere din 26 martie 2014 sunt deținute în coproprietate cu Alexei Mircea în cotă-parte de 28,90%.

Susține că prin încheierea executorului judecătoresc, Țurcan Valerii din 30 decembrie 2014 s-a calculat penalitatea pentru întârzierea executării de către Bostan Nicolae a tranzacției de conciliere din 26 martie 2014, însă potrivit tabelului de calcul anexat la încheierea dată, perioada de calcul a penalității este de 275 de zile.

Consideră că încheierea executorului judecătoresc, Țurcan Valerii din 30 decembrie 2014 este lovită de nulitate absolută, deoarece penalitatea a fost calculată pentru o perioadă mai mare de 180 de zile, cu omiterea termenului de prescripție

prevăzut la art. 268 lit. a) din Codul civil.

Menționează că prin încheierea privind transmiterea bunului nerealizat la licitație din 31 decembrie 2014 s-a transmis în proprietatea lui Bostan Alexandru în contul achitării datoriei de 420000 de lei bunurile imobile nominalizate la prețul de 720000 de lei.

Afirmă că conform extrasului din Registrul bunurilor imobile din 24 noiembrie 2016 la momentul emiterii încheierii privind transmiterea bunului nerealizat la licitație din 31 decembrie 2014, față de bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX era înregistrat dreptul de proprietate a GȚ Bostan Nicolae Serghei”, în pofida faptului că prin documentul executoriu din 13 iulie 2012 s-a încasat din contul lui Bostan Nicolae în contul lui Bostan Alexandru și Țîmbalistru Ana datoria în sumă de 423010 lei.

Consideră că bunurile imobile menționate nu puteau fi transmise lui Bostan Alexandru în contul stingerii datoriei personale a lui Bostan Nicolae, întrucât datoria constituia suma de 420000 de lei, însă bunurile transmise primului au fost evaluate la prețul de 1000000 de lei, fiind transmise în proprietate la suma de 720000 de lei, pe când datoria conform tranzacției de conciliere din 26 martie 2014 constituia suma de 223010 lei.

Opinează că valoarea bunurilor primite în proprietate de către Bostan Alexandru depășește creanța sa față de Bostan Nicolae.

Solicită admiterea acțiunii, declararea nulității absolute a tranzacției de conciliere nr. 051-258/14 din 26 martie 2014, declararea nulității absolute a încheierii executorului judecătoresc Țurcan Valerii privind calcularea dobânzilor, penalităților și altor sume rezultate din întârzierea executării din 30 decembrie 2014, declararea nulității absolute a încheierii executorului judecătoresc Țurcan Valerii privind transmiterea bunului nerealizat la licitație din 31 decembrie 2014.

La 06 aprilie 2017, lichidatorul GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, Ciobanu Daniela a depus cererea suplimentară împotriva lui Bostan Alexandru, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Țurcan Valerii, solicitând anularea transmiterii bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX, transmise de către executorul judecătoresc prin procesul-verbal de predare-primire a bunurilor din 31 decembrie 2014 în contul achitării datoriei în mărime de 653973,46 de lei către Bostan Alexandru; declararea nulității absolute a procesului-verbal de sechestru din 14 octombrie 2014; declararea nulității absolute a încheierii privind numirea licitației pentru vânzare-bunurilor sechestrate din 31 octombrie 2014; declararea nulității absolute a încheierii privind numirea licitației pentru vânzarea bunurilor sechestrate din 03 decembrie 2014 și declararea nulității absolute a procesului-verbal de predare-primire a bunurilor din 31 decembrie 2014 (vol1, f.d.172-174).

În motivarea cererii suplimentare a invocat că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile din 24 noiembrie 2016 bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX constituie terenuri cu destinație specială și aparțin cu drept de proprietate administrației publice locale, dar nu GȚ „Bostan Nicolae Serghei”.

Menționează că prin încheierea executorului judecătoresc Țurcan Valerii din 31 octombrie 2014 a fost supus vânzării la licitație bunul imobil cu număr cadastral neexistent, iar GȚ „Bostan Nicolae Serghei” nu dispune în proprietate de bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, or nu poate fi supus executării silite bunurile ce nu există.

Consideră că urmează a fi anulat și procesul-verbal de predare-primire a bunurilor din 31 decembrie 2014 prin care au fost transmise creditorului bunuri ce nu aparțin

debitorului.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 martie 2017 s-a atras în procesul civil intentat la cererea lui Bostan Alexandru privind separarea bunurilor din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” Ana Țîmbalistru în calitate de intervenient accesoriu (f.d.154-159).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 aprilie 2017 s-a admis cererea lichidatorului GȚ „Bostan Nicolae Serghei” privind atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu pe Bostan Nicolae. S-a atras Bostan Nicolae în proces în calitate de intervenient accesoriu din partea reclamantului în acțiunea reconvențională GȚ „Bostan Nicolae Serghei” (vol.1, f.d.180-186).

La 12 mai 2017 lichidatorul GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, Ciobanu Daniela a depus cerere prin care a solicitat modificarea statutului procesual al lui Bostan Nicolae și Țîmbalistru Ana cu recunoașterea acestora în calitate procesuală de pîrîți (vol.1, f.d.194-195).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 27 iunie 2017 s-a atras în procesul civil la cererea lui Bostan Alexandru privind separarea bunurilor din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” BC „Banca Socială” SA în calitate de intervenient accesoriu (vol.1, f.d.220-226).

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 21 noiembrie 2017 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Bostan Alexandru împotriva GȚ „Bostan Nicolae Serghei” în procedura falimentului, cu privire la separarea bunurilor imobile cu nr.XXXXX, amplasate în XXXXX din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei”. S-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Alexei Mircea împotriva GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, în procedura falimentului, cu privire la separarea din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” a bunurilor imobile cu nr. cadastraleXXXXX, amplasate înXXXXX. S-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Bostan Alexandru și Alexei Mircea cu privire la ridicarea sechestrelor, interdicțiilor aplicate asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX, amplasate în XXXXX. S-a admis parțial acțiunea reconvențională. S-a anulat ca fiind ilegală transmiterea bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX efectuată de executorul judecătoresc prin procesul-verbal de predare-primire a bunurilor din 31 decembrie 2014 în contul achitării datoriei în mărime de 653973,46 de lei lui Bostan Alexandru. S-a anulat tranzacția de conciliere nr. 051-258/14 din 26 martie 2014 încheiată de Bostan Alexandru, Țîmbalistru Ala și Bostan Nicolae ca fiind ilegală. S-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea reconvențională intentată de lichidatorul GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, în procedura falimentului, Daniela Ciobanu împotriva lui Bostan Nicolae, Bostan Alexandru, Țîmbalistru Ala, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Țurcan Valerii, BC „Banca Socială” SA cu privire la declararea nulității absolute a încheierii executorului judecătoresc Țurcan Valerii privind calcularea dobînzilor, penalităților și altor sume rezultate din întîrzierea executării din 30 decembrie 2014; declararea nulității absolute a încheierii executorului judecătoresc Țurcan Valerii privind transmiterea bunului nerealizat la licitație din 31 decembrie 2014; declararea nulității absolute a procesului-verbal de sechestru din 14 octombrie 2014; declararea nulității absolute a încheierii privind numirea licitației pentru vînzarea bunurilor sechestrate din 31 octombrie 2014; declararea nulității absolute a încheierii privind numirea licitației pentru vînzarea bunurilor sechestrate din 03 decembrie 2014; declararea nulității absolute a procesului-verbal de predare-primire a bunurilor din 31 decembrie 2014 (vol.2, f.d.47-48, 49-63).

În argumentarea poziției instanța a reținut că GȚ „Bostan Nicolae Serghei” a devenit proprietar la 42,53% din bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX și la 26,24% din bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.01 din 29 septembrie 2010.

Instanța a conchis că executorul judecătoresc contrar actului de executare, procesul-verbal de conciliere nr.051-258/14 din 26 martie 2014 a transmis în contul achitării datoriei lui Bostan Nicolae în proprietatea lui Bostan Alexandru bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX amplasate în XXXXX, ce aparțineau GȚ „Bostan Nicolae Serghei”. Astfel, acțiunile executorului judecătoresc au fost contrar normelor imperative, încît ultimul a transmis proprietatea GȚ „Bostan Nicolae Serghei” unui terț fără a avea temei de drept, iar ca consecință transmiterea bunurilor imobile nominalizate, proprietate a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” în proprietatea lui Bostan Alexandru pentru stingerea datoriei lui Bostan Nicolae conducătorul GȚ „Bostan Nicolae Serghei” a fost ilegală.

La fel, instanța a constatat că s-a confirmat transmiterea frauduloasă a bunurilor imobile GȚ „Bostan Nicolae Serghei” în beneficiul lui Bostan Alexandru și prin urmare această tranzacție necesită a fi anulată.

Cu referire la cererea privind declararea nulității absolute a încheierilor executorului judecătoresc Țurcan Valerii, instanța a reținut că acestea urmau a fi contestate în limita normelor Codului de executare și Codului civil.

În partea ce ține de cererea depusă de Alexei Mircea cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” instanța a constatat că separarea cotei-părți de 28,90% din bunurile imobile nu poate fi realizată fără diminuarea valorii economice a obiectelor supuse separării în natură.

Totodată, instanța a constatat faptul lipsei dreptului de proprietate a debitorului GȚ „Bostan Nicolae Serghei” la 28,90% din bunurile imobile XXXXX, însă în vederea păstrării valorii și destinației economice a acestora, va raporta în cadrul procedurii falimentului simplificat al GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, această cotă cu titlu provizoriu la masa debitorială.

Referitor la cerința privind ridicarea sechestrelor și interdicțiilor aplicate în privința bunurilor imobile, instanța a conchis că acestea pot fi anulate de către instanța de judecată care le-a aplicat, de instanța care examinează procedura falimentului simplificat intentată față de GȚ „Bostan Nicolae Serghei”.

La 30 noiembrie 2017 Bostan Alexandru și Alexei Mircea au depus în Curtea de Apel Bălți cerere de recurs (înregistrată la Curtea Supremă de Justiție la 15 decembrie 2017) împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 21 noiembrie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii instanței de insolvabilitate și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii inițiale și respingerea acțiunii reconvenționale în sensul formulat.

În motivarea recursului au invocat motivele de fapt ale cauzei, exprimîndu-și dezacordul cu hotărîrea recurată.

Susțin că la caz urmau a fi aplicate excepțiile prevăzute la art. 321 alin. (2) din Codul civil și anume art. 37¹ din Legea cadastrului bunurilor imobile.

Opinează că datorită faptului că la 02 martie 2016 Curtea de Apel Bălți a admis spre examinare cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, aplicînd măsurile de asigurare, fiind suspendată orice înregistrare la organul cadastral în privința bunurilor imobile în litigiu au fost lipsiți de

posibilitatea înregistrării dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile transmise prin încheierea executorului judecătoresc Țurcan Valerii din 31 decembrie 2014.

Menționează că sunt eronate concluziile instanței de insolvabilitate precum că GȚ „Bostan Nicolae Serghei” deține 42% cotă-parte din bunurile imobile în litigiu, deoarece prin acordul adițional din 22 februarie 2016 la contractul de vânzare-cumpărare privind cotele valorice din 29 septembrie 2010, GȚ „Bostan Nicolae Serghei” a cumpărat 68,77% din cotele-părți a bunurilor imobile, atribuite vânzătorului în proprietate privată în baza hotărîrii Comisiei de privatizare a CAP „Cîmpia”, fapt confirmat prin procesul-verbal nr. 3 din 28 octombrie 1998.

Consideră că în temeiul art.20 alin. (5) din Legea privind gospodăriile țărănești (de fermieri), datoriile lui Bostan Nicolae pot fi acoperite cu bunurile GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, fiind unicul fondator și membru, deținînd cu drept de proprietate comună cu Alexei Mircea 1.0 cotă-parte din bunurile imobile în litigiu.

Afirmă că instanța de insolvabilitate anulează transmiterea bunurilor imobile nominalizate efectuate prin procesul-verbal de predare-primire a bunurilor din 31 decembrie 2014, însă respinge cerința cu privire la nulitatea absolută a actelor întocmite de către executorul judecătoresc Țurcan Valerii.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolvabilității din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Bostan Alexandru și Alexei Mircea urmează a fi admis, casată hotărîrea instanței de insolvabilitate cu remiterea cauzei spre rejudecare pentru următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi, iar art. 8 alin. (1) din aceeași Lege instituie regula potrivit căreia, hotărîrile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul reține că, hotărîrea contestată a fost pronunțată la 21 noiembrie 2017 (vol.2, f.d. 47-48), iar cererea de recurs a fost depusă la 30 noiembrie 2017 (vol.2, f.d. 67-72), prin urmare termenul de demarare a căii de atac a fost respectat.

Materialele cauzei atestă că, prin contractul de vânzare-cumpărare privind cotele valorice din 29 septembrie 2010 încheiat între CAP „Cîmpia” și GȚ „Bostan Nicolae Serghei” prin care ultimul a cumpărat 68,77 % din cotele-părți ideale în bunurile imobile cu numerele cadastrale XXXXX– construcție accesorie; XXXXX– brutărie și oloiniță cu construcție accesorie; XXXXX– moară; XXXXX– depozit de cereale nr.1; XXXXX– depozit de cereale nr.2; XXXXX– depozitul de cereale nr. 3 cu accesorii; XXXXX– fațare asfaltată; XXXXX– ZAV-10 (vol.1, f.d.128).

Prin contractul de vânzare-cumpărare din 01 august 2014 încheiat între Cazac Maria și Alexei Mircea prin care ultimul a cumpărat bunul imobil situat în extravilanul XXXXX, compus din 28,90 % cotă-parte din construcția agricolă cu nr. cadastral XXXXX și construcția cu nr. cadastral XXXXX (vol.1, f.d.107).

Prin contractul de vânzare-cumpărare din 01 august 2014 încheiat între Cazac Maria și Alexei Mircea prin care ultimul a cumpărat 28,90 % cotă-parte din bunurile imobile situate în extravilanul XXXXX, clădire de producere cu nr. cadastral XXXXX, depozit cu nr. cadastral XXXXX, construcție cu nr. cadastral XXXXX, depozit cu nr. cadastral XXXXX, depozit cu nr. cadastral XXXXX (vol.1, f.d.114).

În baza procesului-verbal de conciliere din 26 martie 2014 debitorul Bostan Nicolae s-a obligat să achite creditorilor Bostan Alexandru și Țîmbalistru Ana suma în mărime de 223010 lei, în numerar pînă la 25 septembrie 2014 și fidejutorul lui Bostan Nicolae, Bostan Mihail va achita suma de 200000 de lei, iar în schimb primește în proprietate patrimoniul ce-i aparține GȚ „Bostan Nicolae Serghei” (vol.1, f.d.137).

Prin încheierea executorului judecătoresc Țurcan Valerii din 21 septembrie 2014 – a primit spre executare documentul executoriu nr.051-258/14 din 26 martie 2014 cu privire la încasarea de la debitorul Bostan Nicolae în beneficiul creditorilor Bostan Alexandru și Țîmbalistru Ana a datoriei în mărime de 423010 lei (vol.1, f.d.138).

Prin procesul-verbal de sechestru din 14 octombrie 2014 s-au aplicat sechestruri asupra depozitelor cu nr. cadastrale XXXXX fiind evaluate la prețul de 1000000 de lei (vol.1, f.d.139, 175).

Prin încheierea executorului judecătoresc Țurcan Valerii din 31 octombrie 2014 privind numirea licitației pentru vânzarea bunurilor sechestrate, s-a publicat anunțul în ziarul raional „Observatorul de Nord” și s-a stabilit ziua desfășurării licitației publice pentru 28 noiembrie 2014, ora 09.00 (vol.1, f.d. 176).

Prin încheierea executorului judecătoresc Țurcan Valerii din 03 decembrie 2014 privind numirea licitației pentru vânzarea bunurilor sechestrate, s-a publicat anunțul în ziarul raional „Observatorul de Nord” și s-a stabilit ziua desfășurării licitației publice pentru 25 decembrie 2014, ora 09.00 (vol.1, f.d. 177).

Prin încheierea executorului judecătoresc Țurcan Valerii din 30 decembrie 2014 privind calcularea dobînzilor, penalităților și altor sume rezultate din întârzierea executării s-a calculat penalitate de întârziere a executării documentului executoriu procesul-verbal de conciliere din 26 martie 2014 și s-a încasat de la debitorul Bostan Nicolae în beneficiul lui Bostan Alexandru penalități pentru 275 de zile în mărime de 230963,46 de lei (vol.1, f.d.140).

Prin încheierea executorului judecătoresc Țurcan Valerii din 31 decembrie 2014 privind transmiterea bunului nerealizat la licitație s-a transmis în contul achitării datoriei după achitarea diferenței dintre valoarea bunului transmis și valoarea creanței sale și după achitarea cheltuielilor de executare în proprietatea lui Bostan Alexandru bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX amplasate în XXXXX la prețul de 720000 de lei. S-a anulat măsura de asigurare a bunurilor imobile nominalizate aplicată prin încheierea din 22 octombrie 2014 și s-a înregistrat dreptul de proprietate a bunurilor imobile nominalizate pe numele creditorului Bostan Alexandru (vol.1, f.d.9, 144).

În baza procesului-verbal de predare-primire din 31 decembrie 2014 s-a transmis în proprietatea lui Bostan Alexandru bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX amplasate în XXXXX (vol.1, f.d.10, 178).

Prin acordul adițional din 22 februarie 2016 la contractul de vânzare-cumpărare privind cotele valorice din 29 septembrie 2010 s-a modificat pct.1.2 avînd redacția fiecare vînzător a vîndut bunurile imobile cu numerele cadastrale XXXXX – construcție accesorie; XXXXX – brutărie și oloiniță cu construcție accesorie; XXXXX – moară; XXXXX – depozit de cereale nr.1; XXXXX – depozit de cereale nr.2;

XXXXX – depozitul de cereale nr. 3 cu accesorii; XXXXX– fațare asfaltată; XXXXX– ZAV-10 (vol.1, f.d.234).

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 20 aprilie 2016 *inter alia* s-a intentat procedura simplificată de faliment față de debitorul GȚ „Bostan Nicolae Serghei”; s-a desemnat în calitate de lichidator al debitorului Ciobanu Daniela și s-au menținut în vigoare măsurile de asigurare aplicate prin încheierea din 02 martie 2016 (vol.1, f.d.135-136).

Prin cererea adresată lichidatorului GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, Daniela Ciobanu, Bostan Alexandru solicită separarea din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” a bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX amplasate în sat. XXXXX (vol.1, f.d. 68-69).

Prin cererea din 22 iulie 2016 lichidatorul GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, Daniela Ciobanu a refuzat satisfacerea cererii cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” (vol.1, f.d.71-72).

Analizînd legalitatea hotărîrii Curții de Apel Bălți din 21 noiembrie 2017 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că, instanța de insolvabilitate nu a ținut cont de natura pretențiilor invocate de părți, nu a determinat și a apreciat eronat circumstanțele cauzei, iar concluziile instanței sunt contradictorii.

Articolul 48 alin. (1), (3) și (6) din Legea insolvabilității prevede că, persoana care, în baza unui drept real sau personal, poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare nu este creditor chirografar. În acest caz, persoana înaintează administratorului insolvabilității/lichidatorului o cerere de separare a bunului din masa debitoare sau de partajare a patrimoniului din proprietatea comună deținută împreună cu debitorul. În caz de refuz al administratorului insolvabilității/lichidatorului, instanța de insolvabilitate, la cererea persoanei interesate, va stabili bunurile supuse separării sau partajării, calitatea de proprietar sau de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia și creanțele, născute din starea de proprietate comună, pe care coproprietarii le au unii față de alții. Dacă se împarte o moștenire, instanța va mai stabili datoriile transmise prin moștenire, datoriile și creanțele comoștenitorilor față de defunct, sarcinile moștenirii. În cazul în care separarea sau partajarea în natură a unui bun nu este posibilă ori ar cauza o scădere importantă a valorii lui, ori i-ar modifica în mod păgubitor destinația economică, instanța de insolvabilitate poate, prin încheiere, să raporteze cu titlu provizoriu întregul bun la masa debitoare, stabilind termenul în care administratorul insolvabilității/lichidatorul este obligat să achite sumele ce reprezintă contravaloarea bunului sau valoarea unei cote-părți din el convenite solicitantului separării sau partajării.

Colegiul notează că instanța de insolvabilitate la adoptarea actului de dispoziție recurat nu a ținut cont de natura pretențiilor înaintate de recurenți.

În conformitate cu art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Colegiul reține că, Bostan Alexandru solicită instanței de judecată separarea bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX amplasate în XXXXX din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicola Serghei” (vol.1, f.d.6), pe cînd în instanța de insolvabilitate respinge cererea lui Bostan Alexandru privind separarea bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX amplasate în XXXXX, din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” (vol.2, f.d.47, 62), însă în dispozitivul hotărîrii recurate nu se regăsește bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX solicitat de Bostan Alexandru pentru separarea acestuia din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei”.

În acest sens, Colegiul reține că instanța de insolvabilitate nu s-a expus asupra solicitării din cererea de separare a bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX depusă de Bostan Alexandru, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a verifica dacă bunul imobil respectiv a fost separat sau nu din masa debitoare, în situația în care instanța de fond a omis să examineze solicitarea respectivă.

Mai mult, instanța de insolvabilitate și-a depășit atribuțiile și s-a expus asupra altor bunuri imobile care nu fac obiectul cererii de separare a bunurilor din masa debitoare înaintate de Bostan Alexandru, și anume s-a expus asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX, însă din materialele cauzei nu se desprinde că ultimul și-a extins pretențiile pe parcursul examinării cauzei, avînd în vedere că instanța de insolvabilitate avea sarcina de a verifica natura pretențiilor înaintate de reclamant.

Instanța de recurs reține că, Alexei Mircea a depus cerere de intervenire în proces, solicitînd instanței de judecată aceleași pretenții ca și Bostan Alexandru, separarea din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX amplasate în XXXXX (vol.1, f.d.104), pe cînd în instanța de insolvabilitate respinge cererea lui Alexei Mircea privind separarea bunurilor imobile cu nr. cadastrale XXXXX amplasate în XXXXX, din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei” (vol.2, f.d.47, 62), însă în dispozitivul hotărîrii recurate nu se regăsește bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX solicitat de Alexei Mircea pentru separarea acestuia din masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei”.

În aceeași undă de idei, Colegiul reține că instanța de insolvabilitate nu s-a expus asupra solicitării din cererea de separare a bunului imobil cu nr. cadastral 7838105.104.06 depusă de Alexei Mircea, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a verifica dacă bunul imobil respectiv a fost separat sau nu din masa debitoare, în situația în care instanța de fond a omis să examineze solicitarea respectivă.

Mai mult, instanța de insolvabilitate și-a depășit atribuțiile și s-a expus asupra altui bun imobil care nu face obiectul cererii de separare a bunurilor din masa debitoare înaintate de Alexei Mircea, și anume s-a expus asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX însă din materialele cauzei nu se desprinde că ultimul și-a extins pretențiile pe parcursul examinării cauzei, avînd în vedere că instanța de insolvabilitate avea sarcina de a verifica natura pretențiilor înaintate de reclamant.

Astfel, Colegiul constată că instanța de insolvabilitate nu s-a expus asupra tuturor pretențiilor înaintate de recurenți, iar la materialele cauzei lipsesc acte susceptibile să confirme faptul că, Bostan Alexandru și Alexei Mircea își modifică pretențiile înaintate, în timp ce pe parcursul examinării cauzei ambii și-au susținut cerințele înaintate în cererea cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare.

În altă ordine de idei, Colegiul relevă că pentru a raporta întregul bun cu titlu provizoriu la masa debitoare a GȚ „Bostan Nicolae Serghei”, instanța de insolvabilitate urma să verifice posibilitatea și rezonabilitatea separării bunurilor imobile nominalizate, or faptul constatării de către instanța de insolvabilitate a imposibilității separării a 28,90% cotă-parte din bunurile imobile a căror separare se solicită fără a le diminua valoarea economică, este precedată de emiterea unui act de dispoziție judecătorească cu stabilirea unor obligații față de administratorul insolvabilității/lichidatorului în sensul art. 48 alin. (6) din Legea insolvenței, care prevede că, în cazul în care separarea sau partajarea în natură a unui bun nu este posibilă ori ar cauza o scădere importantă a valorii lui, ori i-ar modifica în mod păgubitor destinația economică, instanța de insolvabilitate poate, prin încheiere, să raporteze cu titlu provizoriu întregul bun la masa

debitoare, stabilind termenul în care administratorul insolvenței/lichidatorul este obligat să achite sumele ce reprezintă contravaloarea bunului sau valoarea unei cote-părți din el convenite solicitantului separării sau partajării.

Mai mult, dispoziția art. 48 alin. (6) din Legea insolvenței nu permite raportarea cu titlu provizoriu a unei cote-părți din bunul a cărui separarea se solicită la masa debitoare, de altfel cum eronat a constatat instanța de insolvență.

Colegiul reține că instanța de insolvență referindu-se la dispozițiile art. 104 alin. (1) lit. a) și c) din Legea insolvenței, a concluzionat că transmiterea bunurilor imobile efectuată de executorul judecătoresc prin procesul-verbal de primire-predare a bunurilor din 31 decembrie 2014 în contul achitării datoriei în mărime de 653973,46 de lei lui Bostan Alexandru a fost ilegală.

La acest capitol, instanța de recurs menționează că instanța de insolvență urma să verifice în limitele cărui act legislativ (Codul de executare sau Legea insolvenței) trebuiau examinate cerințele din acțiunea reconvențională, ținând cont de faptul că obiectul acesteia constituie actele de executare emise în cadrul procedurii de executare, iar în conformitate cu art.9 din Codul de executare, participanții la procedura de executare, alte persoane interesate ale căror drepturi ori interese ocrotite de lege au fost încălcate printr-un act de executare pot ataca actul în conformitate cu legea.

În același timp, instanța de insolvență fără a ține cont de dispozițiile citate supra a anulat transmiterea bunurilor imobile efectuată prin procesul-verbal de predare-primire a bunurilor din 31 decembrie 2014, însă reține că cerințele privind declararea nulității absolute a încheierilor executorului judecătoresc Țurcan Valerii, urmau a fi contestate în limita normelor Codului de executare. Astfel se atestă o discrepanță cu privire la concluziile instanței de insolvență în ceea ce privește examinarea legalității actelor de executare în procedura de executare.

Mai mult, acțiunea de transmitere a bunurilor se efectuează în baza unei încheieri a executorului judecătoresc, care produce efecte juridice și în baza căruia se emite proces-verbal de predare-primire, ultimul nefiind susceptibil de anulat sau atacat, or în conformitate cu art. 140 alin. (9) din Codul de executare, transmiterea bunului se dispune prin încheiere a executorului judecătoresc. În cazul transmiterii în contul achitării datoriei a bunurilor dreptul de proprietate asupra cărora este supus înregistrării de stat, încheierea executorului judecătoresc de transmitere a bunului se confirmă de instanța de judecată, conform procedurii stabilite la art. 136 din prezentul cod. Încheierea instanței de judecată prin care se constată legalitatea transmiterii bunului servește temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate pe numele creditorului care a preluat bunul în contul achitării creanței.

În acest sens, instanța de insolvență urmează ca la rejudecare să elucideze aceste circumstanțe și să înlăture dubiile care planează în privința acestora.

Colegiul relevă că, instanța de insolvență a elucidat circumstanțele de fapt ale cauzei în baza unor probe a căror autenticitate nu poate fi verificată în instanța de recurs, or din cererea privind recunoașterea calității de pârît (vol.1, f.d.194) se desprinde că se solicită modificarea statutului procesual a lui Bostan Nicolae și Țîmbalistru Ana, pe cînd în dispozitivul hotărîrii recurate, este indicat Țîmbalistru Ala (vol.2, f.d.48), diferit de cel indicat în materialele cauzei.

Astfel, instanța de insolvență urma să verifice și să stabilească cercul participanților la proces, pentru a înlătura toate dubiile care planează în privința acestora, reieșind din faptul că în hotărîrea recurată se indică ca pârît – Țîmbalistru Ala,

însă materialele cauzei atestă că pîrît în acțiunea reconvențională este Țîmbalistru Ana, distinct de primul.

Astfel, la materialele cauzei nu au fost prezentate toate actele, fapt pentru care instanța de recurs este în dificultate de a verifica cele descrise supra, iar instanța de insolabilitate nu a întreprins măsuri în vederea soluționării litigiului apărut prin constatarea unor fapte necesare examinării la care instanța urma să contribuie, ținînd cont de art. 118 alin. (5) din Codul de procedură civilă care prevede că, în caz de necesitate instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Din aceste raționamente, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de insolabilitate nu a respectat normele de drept procedural și material, care însă au importanță pentru soluționarea corectă a cauzei deduse judecării, iar pe cale de consecință urmează de admis recursul declarat de Bostan Alexandru și Alexei Mircea.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că Curtea de Apel Bălți a încălcat normele de drept procedural și material, erori care nu pot fi corectate în ordine de recurs, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolabilității din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Bostan Alexandru și Alexei Mircea urmează să fie admis cu casarea hotărîrii Curții de Apel Bălți din 21 noiembrie 2017 și restituirea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de insolabilitate urmează să țină cont de cele menționate și reexaminînd cauza să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolabilității din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Bostan Alexandru și Alexei Mircea.

Se casează hotărârea Curții de Apel Bălți din 21 noiembrie 2017 adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bostan Alexandru și Alexei Mircea împotriva gospodăriei țărănești „Bostan Nicolae Serghei”, în procedura falimentului cu privire la separarea bunurilor din masa debitoare și acțiunea reconvențională înaintată de lichidatorul gospodăriei țărănești „Bostan Nicolae Serghei”, Daniela Ciobanu împotriva lui Bostan Alexandru, Bostan Nicolae și Țîmbalistru Ana, intervenient accesoriu executorul judecătorec Valerii Țurcan și banca comercială „Banca Socială”, societate pe acțiuni cu privire la nulitatea actelor juridice, cu remiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Luiza Gafton

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Valeriu Doagă